T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2014 / 834
KARAR NO : 2015 / 79
KARAR TR : 2.3.2015

ÖZET : 2918 sayılı Yasadan kaynaklanan sorumluluk davasının ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : G.Sigorta A.Ş.
Vekilleri : Av. H.C.E. & Av. M.S.E.
Davalı : Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Vekilleri : 1-Av. M. P. (İdari Yargıda)
2-Av. G.S. (Adli Yargıda)

O L A Y :Davacı vekili dava dilekçesinde; "Müvekkilim şirkete 101515795 sayılı poliçe ile kasgo sigortalı 16 BSC 36 plakalı vasıta 06.08.2011 tarihinde geçirdiği trafik kazası neticesinde hasarlanmıştır.

Bahis konusu olay neticesinde müvekkilim şirkete sigortalı vasıtada 9.583,00 TL'lik hasar meydana gelmiş, tespit edilen hasar bedeli sigortalı vasıta sahibine ödenmiştir.

İbraz edilen zabıt varakasına göre olayın meydana gelişinde davalı idarenin %100 yol kusuru tespit edilmiştir.

Meydana gelen hasar nedeniyle sigortalısına 9.583,00 TL tazminat ödeyen şirketimiz TTK'nun 1301 nci maddesine göre sigortalısının haklarına halef olarak kusur nispetine göre işbu davayı açmaya hak kazanmıştır. İşbu sebeple öncelikle davalıya iadeli taahhütlü rucü mektubu gönderilmiş olup, bu zamana kadar herhangi bir cevap alınamamıştır.

Yukarıda belirtilen sebepler dolayısıyla; fazlaya ilişkin haklarımız saklı kalmak üzere 9.583,00 TL'nın ödeme tarihinden itibaren avans faizi, mahkeme masrafları ve vekalet ücreti ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesi" istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Bursa 1.İdare Mahkemesi; 13.03.2013 gün ve E:2012/1313, K:2013/192 sayı ile özetle; "davanın, 16 BSC 36 plakalı aracın kasko sigortacısı olan davacı şirket tarafından, anılan aracın 06.08.2011 tarihinde Bursa İli, Mudanya yolunda bulunan Emek Mahallesi Akuğur Market karşısındaki ana yolda açık halde bulunan rögar çukuruna düşmesi sonucu oluşan 9.583,00 TL maddi zarar meydana gelmesinde, davalı idarenin 2918 sayılı Yasa uyarınca üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmemesi nedeniyle hizmet kusuru olduğundan bahisle, 9.583,00 TL maddi zararın ödeme tarihinden itibaren işletilecek yasal faizi ile birlikte tazminine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

2918 sayılı Yasanın 10, 110 ve Geçici 21. maddelerine göre, 2918 sayılı Yasadan kaynaklanan sorumluluğa (tazminata) ilişkin davalar, 110.maddede yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği 19.01.2011 tarihinden sonra adli yargı yerlerinde görüleceğinden" bahisle, davanın görev yönünden reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı istemle önce Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nı davalı olarak göstermek suretiyle Bursa 4.Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:2013/473 numaralı dosyasında dava açmış olup, bu dava devam ederken, bu kez yine aynı istemle Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nü davalı olarak göstermek suretiyle Bursa 4.Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:2013/741 numaralı dosyasında dava açmış olup, iş bu dava Bursa 4.Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:2013/473 numaralı dosyası üzerinde birleştirilmiş ve davaya bu dosya üzerinden devam edilmiştir.

Bursa 4.Asliye Hukuk Mahkemesi; 20.09.2013 gün ve E:2013/473, K:2013/771 sayı ile özetle davanın idari yargı yerinde görülmesi gerektiğinden bahisle, görev yönünden reddine karar vermiştir.

İşbu karara karşı yapılan temyiz başvurusu üzerine Yargıtay 17. Hukuk Dairesi 10.03.2014 gün ve E:2014/3135, K:2014/3324 sayılı kararı ile; ''… Birleştirilen dava, kasko sigorta sözleşmesinden kaynaklanan tazminatın BUSKİ'den rücuen tahsiline ilişkindir.

6762 sayılı TTK.nın 18'inci maddesinde kendi kuruluş kanunları gereğince özel hukuk hükümleri dairesinde idare edilmek ve ticari şekilde işletilmek üzere devlet, vilayet, belediye gibi kamu tüzel kişileri tarafından kurulan teşekkül ve müesseselerin dahi tacir sayılacakları belirtilmiş, aynı Yasanın 12/11. Maddesinde su, gaz, elektrik dağıtım, telefon, radyo ile haberleşme ve yayın yapma gibi işlerle uğraşan müesseselerin ticarethane sayılacakları hükme bağlanmıştır.

Bu durum karşısında, TTK.nun 3, 11, 12/11, 14, 18/1. maddeleri uyarınca davalı BUSKİ'nin tacir, davacının iddia ettiği olayın ise, haksız fiil niteliğinde olduğu ve tacirin haksız fiilinden kaynaklanan tazminat davasının adli yargıda bakılması gerektiği nazara alınarak işin esasına girilip sonucuna göre bir hüküm kurulması gerekirken yazılı şekilde bu davalı hakkında davanın idari yargıda görülmesi gerektiği gerekçesiyle reddine karar verilmesi doğru görülmemiştir.

Bozma neden ve şekline göre birleştirilen davada davalı BUSKİ vekilinin vekalet ücretine ilişkin temyiz itirazlarının incelenmesine şimdilik gerek görülmemiştir.

Yukarıda (1) nolu bentte açıklanan nedenlerle davacı vekilinin asıl dava yönünden temyiz itirazlarının reddiyle, asıl davada verilen hükmün ONANMASINA, (2) nolu bentte açıklanan nedenlerle davacı vekilinin birleştirilen dava yönünden temyiz itirazlarının kabulü ile birleştirilen davada verilen hükmün BOZULMASINA, (3) nolu bentte açıklanan nedenlerle birleştirilen davada davalı BUSKİ vekilinin temyiz itirazlarının incelenmesine şimdilik yer olmadığına, aşağıda dökümü yazılı 0,90 TL kalan onama harcının temyiz eden davacıdan alınmasına, peşin alınan harcın istek halinde temyiz eden birleştirilen dosya davalısı Buski Genel Müdürlüğü'ne geri verilmesine 10.3.2014 gününde oybirliğiyle karar verildi." demek suretiyle davalı BUSKİ bakımından verilen görevsizlik kararının bozulmasına, davalı Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı bakımından verilen görevsizlik kararının ise onanmasına karar vermiş ve karar bu şekilde kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Abdullah ERGİN, Nurdane TOPUZ, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 2.3.2015 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27.maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; 2918 sayılı Yasa'dan kaynaklanan sorumluluk davasında idari ve adli yargı yerleri arasında davalı Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı bakımından, 2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, davacı vekilinin istemi üzerine, adli yargı dosyasının son görevsizlik kararını veren mahkemece, idari yargı dosyasına ilişkin evraklar da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşılmakla, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim İsmail SARI'nın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacı şirket tarafından sigortalanan 16 BSC 32 plakalı aracın yolda rögar kapağının açık bırakılması nedeniyle rögar çukuruna düşmesi sonucu meydana gelen maddi hasarlı trafik kazasında 9.583,00 TL zararın sigortalıya ödendiği, sigortalıya davacı tarafından ödenen zararın tazmini istemiyle açılmıştır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1.maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu kanunun karayollarında uygulanacağı; 10. maddesinde, yapım ve bakımdan sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmanın gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmanın Belediye Trafik birimlerinin görev ve yetkileri arasında olduğu belirtilmiştir.

Öte yandan 2918 sayılı Yasanın 19.01.2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"; Geçici 21. maddesinde de "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" denilmiştir.

2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2.Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, şu gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemiş ve iptal istemini oy birliğiyle reddetmiştir: "… Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayrımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili

kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir._İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir…" (Any. Mah.nin 26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

Anayasa'nın 158 inci maddesinin son fıkrasında " Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, yasa koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158 inci maddesi uyarınca, başta Mahkememiz olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

Bu durumda, 2918 sayılı Yasanın 19.01.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girdiğinden Bursa 4.Asliye Hukuk Mahkemesi'nce verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Bursa 4.Asliye Hukuk Mahkemesinin 20.09.2013 gün ve E:2013/473, K:2013/771 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 2.3.2015 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Ali	Abdullah	Nurdane
ÖZGÜLDÜR	ÇOLAK	ERGİN	TOPUZ

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Ayhan	Mehmet
ÖĞÜŞ	AKARSU	AKBULUT